

Võlaõigusseaduse, krediitiasutuste seaduse ning makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse muutmise seaduse (finantspettuste ennetamine ja tõkestamine) eelnõu seletuskirja juurde
Lisa

MÄRKUSTE TABEL

Võlaõigusseaduse, krediitiasutuste seaduse ning makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse muutmise seadus

Nr	Märkused	Arvestatud/ Mitte- arvestatud/ Selgitatud	RaM märkused
I kooskõlastusring			
Eesti Pank			
1	Teeme ettepaneku parema õigusseaduse saavutamiseks täpsustada võlaõigusseaduses (edaspidi ka VÕS) poolte õigusi ja kohustusi maksejuhise täitmisest keeldumisel. Mõistame, et muudatuse eesmärgiks on anda makseteenuse pakkujale kahtluse korral võimalus veenduda, et maksejuhise korrektselt kinnitatud ja täpsustada täiendava kontrollimise tõttu maksejuhise hilisema täitmisega kaasuvaid tagajärgi. See tähendab, et makseteenuse pakkuja makse täitmisest keeldumise korral tuleb pärast täiendavat kontrolli maksetehing täita või jätta see täitmata. Neid erinevaid tagajärgi tuleks meie hinnangul ka seaduses selgemalt reguleerida, sealhulgas täpsustada poolte vastutust ja maksejuhise kättesaamise tingimusi. Nii kaua, kui maksejuhise on õigustatult keeldutud, siis loetakse, et teenuse pakkuja ei ole maksejuhise kätte saanud ja teenuse pakkujal puudub täitmise kohustus. Seetõttu peame oluliseks ka reguleerida seda, millal tuleb maksejuhise asuda täitma ja võimalusel täpsustada ka sellise maksejuhise kättesaamise aega (näiteks kohe, kui täitmisest keeldumise põhjused on ära langenud, misjärel hakkab lugema väikmakse 10 sekundit). Täpsustada võiks ka tingimusi, millise aja jooksul tuleb makseteenuse pakkujal otsustada vajadus teostada täiendav kontroll ja milline on maksimaalne täiendava kontrolli aeg, et otsustada maksejuhise täitmisest üle. Samuti tuleks täpsustada, et kui pärast maksejuhise täiendavat kontrollimist maksejuhise ei täideta, siis loetakse, et teenusepakkuja on õigustatult keeldunud maksejuhise täitmisest ja sellisel juhul ei ole maksjal õigust nõuda maksejuhise täitmist (so. makset käsitletakse kättesaamata maksejuhise vastavalt VÕS § 7243 lõikele 5). Käesoleva eelnõu puhul on meie hinnangul oluline ka põhjalikumalt selgitada kliendi (rahaliste vahendite) kaitsmise ning maksejuhise täitmisest keeldumise eesmärki ja tagajärgi eelnõu juurde koostatud seletuskirjas. Samuti selgitada, millised on poolte õigused ja kohustused olukorras, kui maksja vaidleb/ei vaidle täiendavaks kontrolliks peatatud maksejuhise täitmisele vastu.	Arvestatud/ selgitatud	Eelnõud ja seletuskirja on vastavalt täiendatud.
2	Teeme ettepaneku täpsustada ka maksekontode blokeerimise tingimusi võimaliku andmete väärkasutamise või maksepettusega seotud asjaolude väljaselgitamiseks ja ennetamiseks ning ette näha õigus sellekohast teavet jagada ka teiste makseteenuse pakkujatega. Eelkõige võimaldaks see makseteenuse pakkujal ära hoida rahaliste vahendite kättesaadavaks tegemist makse saajast petturile näiteks veebikaubanduses või investeerimiskelmuste korral.	Selgitatud	VÕS-is on §-s 733 ¹¹ lõikes 3 ette nähtud makseinstrumendi blokeerimise õigus. Vastavalt sellele, kui makseteenuse lepingus on nii kokku lepitud, on makseteenuse pakkujal õigus blokeerida makseinstrument objektiivselt põhjendatud kaalutlustel, mis seonduvad makseinstrumendi turvalisusega, või kui on kahtlus

			<p>maksja nõusolekuta või pettuse teel makseinstrumendi kasutamise kohta või kui krediidiiniga seotud makseinstrumendi kasutamisel suureneb oluliselt oht, et maksjal ei ole piisavalt vahendeid maksekohustuse täitmiseks.</p> <p>Makseteenuse lepingus saab makseteenuse pakkuja täpsustada makseinstrumendi blokeerimise tingimusi.</p> <p>Leiame, et eelnõus sisalduv makseteenuse pakkujate õigus jagada objektiivselt põhjendatud pettuse kahtluse korral andmeid teiste makseteenuse pakkujatega katab ära ettepanekus toodud andmete jagamise eesmärgi.</p>
3	Teeme ettepaneku, et teave, mida makseteenuse pakkujad on kohustatud klientidele makseteenuse lepingu kohta andma, võiks sisaldada muu hulgas maksepettusega seotud tagasinõudeid käsitlevaid tingimusi ja korda.	Arvestatud	Eelnõud on vastavalt täiendatud.
4	Parema õiguskindluse huvides teeme ettepaneku täpsustada võlaõigusseaduses ka makseteenuse pakkuja poolt turvalisuse nõuete rakendamisega seotud kohustusi (VÕS § 724 ⁶). Soovitame ette näha selgem õigus teenuse pakkujale takistada maksekontole juurdepääs ja mis tahes elektrooniliste toimingute tegemine, kui juurdepääs on saadud või seda taotletakse autoriseerimata või pettuse teel või kui toiminguga kaasneb andmete väärkasutamise või makseteenusega seotud pettuse oht. Sealhulgas ette näha selgem kohustus teenusepakkujale takistada maksekontole juurdepääs interneti teel ja mis tahes toimingute tegemine, kui teenusepakkujal on põhjendatud kahtlus, et kliendi tugevaks autentimiseks mõeldud turvaelementide kasutamine ei vasta makseteenuse lepingus määratud tugeva autentimise tingimustele, muu hulgas juhul, kui teenusepakkujal on põhjendatud kahtlus, et neid võidakse kasutada kliendi teadmata (näiteks, kui autentimiseks kasutatud seadmete asukoht on erinev, mis annab alust arvata, et kliendi tugevaks autentimiseks ettenähtud tehniline rakendus ei ole kliendi kontrolli all). Samuti tuleks ette näha makseteenuse pakkuja kohustus teavitada eelnimetatud asjaolust ka vastavat tugeva autentimise lahenduse pakkujat (usaldusteenuse pakkujat).	Selgitatud	<p>VÕS-is on §-s 733¹¹ lõikes 3 ette nähtud makseinstrumendi blokeerimise õigus. Vastavalt sellele, kui makseteenuse lepingus on nii kokku lepitud, on makseteenuse pakkujal õigus blokeerida makseinstrument objektiivselt põhjendatud kaalutlustel, mis seonduvad makseinstrumendi turvalisusega, või kui on kahtlus maksja nõusolekuta või pettuse teel makseinstrumendi kasutamise kohta või kui krediidiiniga seotud makseinstrumendi kasutamisel suureneb oluliselt oht, et maksjal ei ole piisavalt vahendeid maksekohustuse täitmiseks.</p> <p>Makseinstrumendi blokeerimisel on takistatud muuhulgas ka amksekonto kasutamine ning elektrooniliste toimingute tegemine.</p> <p>Täpsemad nõuded turvalise teabevahetuse ja turvameetmete kohta on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2015/2366/EL artiklis 98 nimetatud Euroopa Komisjoni rakendusmääruses.</p>
5	Eelnõuga nähakse krediidiasutusele õigus pettuse avastamiseks, ennetamiseks ja välja selgitamiseks avaldada andmeid ja teavet muu hulgas teisele krediidiasutusele. Palume kaaluda, kas krediidiasutuste õigus avaldada andmeid ja teavet oma kliendi kohta võiks laieneda makseteenuse pakkujatele, kuivõrd makseteenuseid osutavad ka mitte krediidiasutused (makseasutused ja e-raha asutused). Vastasel juhul jääb osa teenusepakkujaid pettuste ennetustegevusest väljapoole just puuduva info tõttu.	Arvestatud	Eelnõu on vastavalt täiendatud ja lisatud maksetasutustele ja e-raha asutustele andmete avaldamise õigus.
6	Eelnõu kohaselt on krediidiasutusel õigus avaldada teavet teisele krediidiasutusele juhul, kui krediidiasutusel on objektiivselt põhjendatud alus kahtlustada, et klient või maksetehing võib olla	Selgitatud	Leiame, et andmete avaldamise eeldusena objektiivselt põhjendatud pettusekahtluse tingimusest ei ole

	seotud pettusega. Palume selgitada, millist rolli mängib krediidasutuse pettuse kahtlus teabe avaldamisel ja hinnata, kas teabe avaldamiseks piisaks, kui seda tehakse maksetehingutega seotud pettuste avastamise, väljaselgitamise ja ennetamise eesmärgil (so loobuda pettuse kahtluse tingimusest).		põhjendatud loobuda. Nimetatu eesmärk on andmete avaldamise piiramine, mis seob andmevahetuse konkreetse juhtumiga. See tagab, et andmeid ei avaldata üldiselt või ennetavalt kõigi maksetehingute kohta. Selline juhtumipõhine lävend tagab andmete avaldamise vajalikkust ja proportsionaalsust, et oleks kooskõla andmete töötlemise minimaalsuse põhimõttega. Ilma selle tingimusega muutuks andmete avaldamise alus liiga avaraks.
Finantsinspeksioon			
1	Eelnõu § 1 punktiga 1 täiendatakse võlaõigusseaduse (edaspidi VÕS) §-i 724 ³ lõikega 4 ¹ järgmiselt: „(41) Makseteenuse pakkuja võib keelduda autoriseeritud maksejuhise täitmisest, kui pärast komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2018/389, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366 regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kliendi tugevat autentimist ning ühiseid ja turvalisi teabevahetuse avatud standardeid (ELT L 69/23, 13.03.2018, lk 23–43), ette nähtud turvameetmete täiendavat rakendamist on makseteenuse pakkujal põhjendatud kahtlus, et maksetehingu täitmiseks antud nõusolek on saadud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel.“ Eelnõus kasutatakse uut mõistet „täiendavate turvameetmete rakendamine“, kuid selle sisu ei ole eelnõu tekstis ega seletuskirjas avatud. Finantsinspektsiooni hinnangul on õigusselguse huvides vajalik nimetatud mõistet täpsemalt selgitada. Nimelt seab Eelnõu § 1 punkt 1 kaks eeldust autoriseeritud maksejuhise täitmisest keeldumiseks: 1) täiendavate turvameetmete rakendamine; 2) põhjendatud kahtlus väärkasutamises, pettuses või maksjaga manipuleerimises. Eelnõu kohaselt on makseteenuse pakkujal õigus keelduda maksejuhise täitmisest üksnes pärast täiendavate turvameetmete rakendamist. Makseteenuse pakkujad on maksetehingute töötlemisel kohustatud rakendama erinevaid turvameetmeid. Praktikaks rakendatakse neid meetmeid suurel määral automatiseeritud süsteemide kaudu. Eelnõus kasutatud mõiste „täiendavate turvameetmete rakendamine“ võib tekitada tõlgenduslikku ebaselgust selles osas, milliseid turvameetmeid tuleb pidada täiendavateks võrreldes makseteenuse pakkujate tavapärase kontrollimehhanismidega. Eelkõige võib tekkida küsimus, millised rakendatavad turvameetmed (sealhulgas automaatsed pettusetuvastuse süsteemid) kvalifitseeruvad eelnõu tähenduses täiendavate turvameetmeteks. Eeltoodut arvestades teeb Finantsinspektsioon ettepaneku täpsustada eelnõu seletuskirjas täiendavate turvameetmete rakendamise mõiste sisu. Finantsinspektsiooni hinnangul tuleks seletuskirjas vähemalt tuua välja näiteid (nt kliendile helistamine), milliseid meetmeid silmas peetakse ning mis vahe on täiendavatel turvameetmetel ja tavapärasel turvameetmetel.	Arvestatud	Eelnõusse on lisatud uued lõiked, mis selgitavad täiendavate turvameetmete rakendamise sisu ja eesmärgi.
2	Eelnõu § 1 punktiga 1 täiendatakse VÕS §-i 724 ³ lõikega 4 ³ järgmiselt: „(4 ³) Väalkreeditkorralduse puhul tuleb maksejuhise täitmisest keelduda kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 260/2012.“ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 260/2012 kehtestatakse eurodes tehtavatele krediid- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009. Nõuded väalkreeditkorraldustele kehtestab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/886, millega muudetakse määrusi (EL) nr 260/2012 ja (EL) 2021/1230 ning direktiive 98/26/EÜ ja (EL) 2015/2366 eurodes väalkreeditkorralduste osas. Eelnõus on viidatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 260/2012, kuid nõuded väalkreeditkorraldusele kehtestab Euroopa Parlamendi ja nõukogu	Arvestad	Eelnõud on vastavalt muudetud.

	määrus (EL) 2024/886. a. Finantsinspektsiooni teeb ettepaneku muuta Eelnõud järgmiselt: „(4 ³) Väalkreeditkorralduse puhul tuleb maksejuhise täitmisest keeldumisel järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/886 sätestatud nõudeid.“		
3	Eelnõu § 1 punktid 1 ja 3 Eelnõu § 1 punktiga 1 täiendatakse VÕS §-i 724 ³ lõikega 4 ¹ järgmiselt: „(4 ¹) Makseteenuse pakkuja võib keelduda autoriseeritud maksejuhise täitmisest, kui pärast komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2018/389, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366 regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kliendi tugevat autentimist ning ühiseid ja turvalisi teabevahetuse avatud standardeid (ELT L 69/23, 13.03.2018, lk 23–43), ette nähtud turvameetmete täiendavat rakendamist on makseteenuse pakkujal põhjendatud kahtlus, et maksetehingu täitmiseks antud nõusolek on saadud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel.“ Eelnõu § 1 punktiga 3 täiendatakse VÕS §-i 733 ⁹ lõikega 3 järgmiselt: „(3) Makseteenuse pakkuja ei vastuta kahju eest, kui käesoleva seaduse § 724 ³ lõike 4 ¹ alusel ette nähtud turvameetmete täiendava rakendamise tulemusel täidetakse makse hilinemisega, tingimusel et nimetatud turvameetmeid rakendatakse ebamõistliku viivitusega ning rakendamise aluseks on objektiivselt põhjendatud kahtlus, et maksetehingu täitmiseks antud nõusolek on saadud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel“ Eelnõus kasutatakse mõisteid „põhjendatud kahtlus“ ja „objektiivne põhjendatud kahtlus“. Finantsinspektsioon teeb õigusselguse huvides ettepaneku ühtlustada eelnimetatud mõisted. Kui eelnõu eesmärk on seada mõlemas sättes eelduseks objektiivselt põhjendatud kahtlus, tuleks seda mõistet kasutada mõlemas sättes ühtmoodi. Juhul kui eelnõu eesmärk on nimetatud mõisteid eristada, oleks vajalik seletuskirjas selgitada nende mõistete sisu, omavahelisi erinevusi ning seoseid. Eelkõige tuleks avada, millistel juhtudel tuleb lähtuda põhjendatud kahtlusest ning millistel juhtudel objektiivselt põhjendatud kahtlusest, ning kas ja mil määral erinevad nende eeldused normi kohaldamisel.	Arvestatud	Eelnõus on mõisted ühtlustatud.
4	Eelnõu § 1 punktiga 3 täiendatakse VÕS § 733 ⁹ lõikega 3 järgmiselt: „(3) Makseteenuse pakkuja ei vastuta kahju eest, kui käesoleva seaduse § 724 ³ lõike 4 ¹ alusel ette nähtud turvameetmete täiendava rakendamise tulemusel täidetakse makse hilinemisega, tingimusel et nimetatud turvameetmeid rakendatakse ebamõistliku viivitusega ning rakendamise aluseks on objektiivselt põhjendatud kahtlus, et maksetehingu täitmiseks antud nõusolek on saadud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel.“ Finantsinspektsioon teeb ettepaneku muuta Eelnõu § 1 punkti 3 ning kasutada õigusselguse huvides väljendi „nimetatud turvameetmeid rakendatakse“ asemel väljendit „turvameetmete täiendav rakendamine teostatakse“, järgmiselt: „(3) Makseteenuse pakkuja ei vastuta kahju eest, kui käesoleva seaduse § 724 ³ lõike 4 ¹ alusel ette nähtud turvameetmete täiendava rakendamise tulemusel täidetakse makse hilinemisega, tingimusel et turvameetmete täiendav rakendamine teostatakse ebamõistliku viivitusega ning rakendamise aluseks on objektiivselt põhjendatud kahtlus, et maksetehingu täitmiseks antud nõusolek on saadud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel.“	Arvestatud	Eelnõud on vastavalt muudetud.
5	Eelnõu §-ga 2 täiendatakse krediidasutuste seaduse (edaspidi KAS) §-ga 89 ⁴ järgmiselt: „(1) Krediidasutusel on õigus avaldada andmeid ja teavet teisele krediidasutusele ning Politsei- ja Piirivalveametile maksetehingutega seotud pettuste avastamiseks, väljaselgitamiseks ja ennetamiseks juhul, kui krediidasutusel on objektiivselt põhjendatud alus kahtlustada, et klient või maksetehing võib olla seotud pettusega.“ Eelnõu seletuskirja leheküljel 6 on selgitatud järgmist: „KAS uue §-i 89 ⁴ lõike 1 kohaselt antakse krediidasutusele õigus avaldada erinevat teavet, mh pangasaladust teisele krediidasutusele ning Politsei- ja Piirivalveametile.“ KAS § 88	Arvestatud	KAS § 88 lõike 3 punkti 1 lisatud viide uuele §-le 89 ⁴ .

	<p>lõige 3 punkt 1 sätestab krediidasutuse õiguse avaldada pangasaladust kolmandale isikule, kui „krediidasutuse õigus või kohustus avaldada pangasaladust tuleneb käesolevas paragrahvis sätestatust või;“. Finantsinspeksiooni hinnangul sätestab KAS § 88 lõige 3 kinnise ja ammendava loetelu, mille kohaselt on krediidasutusel õigus avaldada pangasaladust kolmandale isikule üksnes juhul, kui selline õigus või kohustus tuleneb KAS § 88 muudest sätetest. KAS § 88 lõiget 3 punkti 1 tõlgendades võib asuda seisukohale, et pangasaladust ei ole võimalik avaldada muudel alustel kui KAS §-s 88 sätestatud võimalustel. Sõnastus “tuleneb käesolevas paragrahvis sätestatust“ välistab teiste erandite alused, mis ei ole KAS §-is 88 ette nähtud. Seega on seadusandja kehtivas õiguses sidunud pangasaladuse avaldamise alused tervikuna sama paragrahvi regulatsiooniga ning välistanud võimaluse tugineda pangasaladuse avaldamisel teistele KAS-i sätetele, mis paiknevad väljaspool § 88. Eelnõuga kavandatud KAS § 89⁴ paikneb väljaspool KAS §-i 88. KAS § 89⁴ võib olla vastuolus kehtiva seadusega, mille kohaselt on pangasaladuse avaldamise alused koondatud KAS §-i 88 ning loetelu on käsitatav kinnisena. Eeltoodust tulenevalt tuleb Finantsinspeksiooni hinnangul täiendavat hinnata KAS § 89⁴ kooskõla KAS § 88 lõikega 3 ning vältida olukorda, kus pangasaladuse avaldamise alused oleksid seaduses killustatult reguleeritud või tekitaksid normide vahel tõlgenduslikku vastuolu. Arvestades, et Eelnõu kohaselt tekib õigus autoriseeritud maksejuhise täitmisest keelduda kõigile makseteenuse pakkujatele, siis oleks Finantsinspeksiooni hinnangul kohane kaaluda ka teistele makseteenuse pakkujatele, kes ei ole krediidasutused, õiguse andmist avaldada andmeid ja teavet maksetehingutega seotud pettuste avastamiseks, väljaselgitamiseks ja ennetamiseks teistele makseteenuse pakkujatele, Politsei- ja Piirivalveametile ning Riigi Infosüsteemi Ametile. Juhul, kui sellist õigust ei soovita kõigile makseteenuse pakkujatele anda, siis oleks kohane vastavat välistust Eelnõu seletuskirjas hinnata ja selgitada.</p>		
6	<p>Eelnõu seletuskirja lk 1 kohaselt: „Esiteks, eelnõuga muudetakse võlaõigusseaduse (edaspidi VÕS) regulatsiooni, mis puudutab maksejuhise täitmisest keeldumist ehk olukorda, kus isik soovib teha maksetehingut, kuid makseteenuse pakkuja (pank või makseasutus) saab keelduda maksetehingu täitmisest.“ Finantsinspeksioon juhib tähelepanu, et makseteenuse pakkujad määratleb MERAS § 3 lõige 6. Eesti turul tegutsevad makseteenuse pakkujatena nii krediidasutused (sh välisriigi krediidasutuste Eesti filiaalid), makseasutused kui ka e-raha asutused. Eeltoodust tulenevalt ei ole Eelnõu seletuskirjas esitatud makseteenuse pakkujate loetelu täielik. Finantsinspeksiooni hinnangul tuleb viia seletuskirja sõnastus vastavusse MERAS-es sätestatud definitsiooniga ning kasutada läbivalt mõistet „makseteenuse pakkuja“.</p>	Arvestatud.	Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 63 ³ täiendatud uue lõikega, mille kohaselt andmete avaldamisele pettuste maksepettuste avastamiseks, väljaselgitamiseks ja ennetamiseks kohaldatakse krediidasutuste seaduse § 89 ⁴ .
7	<p>Eelnõu seletuskirja lk 1, 10 ja 13 Eelnõu seletuskirja lk 1 kohaselt: „Samuti loob eelnõu selgema õigusraamistiku ja tugevdab pankade õigust põhjendatud pettuse kahtluse korral makseid ajutiselt peatada või makse täitmisest keelduda.“ Eelnõu seletuskirja lk 10 kohaselt: „7.1 Nähakse krediidasutustele ette õigus keelduda maksejuhiste täitmisest. Sihtrühm nr 1: mõju makseteenuse pakkujatele Muudatus võib mõju avaldada enamikele Eestis tegutsevatele (suurematele) krediidasutustele. Eestis on hetkeseisuga registreeritud 8 krediidasutust (kes on saanud Finantsinspeksioonilt tegevusloa) ning 6 välisriigi krediidasutuse filiaali. Eestis pakuvad teadaolevalt põhimakseteenuseid 7 krediidasutust: AS LHV Pank, AS SEB Pank, AS TBB pank, Coop Pank AS, Luminor Bank AS ja Swedbank AS. Lisaks pakub põhimakseteenuseid üks Eestis tegutsev välisriigi krediidasutuse filiaal, milleks on AS Citadele banka Eesti filiaal. Seega hetkel ei paku põhimakseteenuseid AS Inbank, Bigbank AS, Holm Bank AS“. Eelnõu seletuskirja lk 13 kohaselt: „Jõustumistähtaeg on ette nähtud</p>	Arvestatud	Seletuskirja on vastavalt muudetud.

	<p>arvestusega, et krediidasutustel oleks võimalik valmistada ette ning teha vajadusel tehnilised muudatused, mis on vajalikud maksejuhise täitmisest keeldumise rakendamiseks /.../“.</p> <p>Finantsinspeksioon juhib tähelepanu, et Eelnõuga kavandatud võlaõigusseaduse muudatused kohalduvad kõigile makseteenuse pakkujatele, mitte üksnes krediidasutustele ehk pankadele. Sellest tulenevalt peaks ka Eelnõu seletuskiri (sh punkti 7.1 pealkiri) kajastama muudatuste tegelikku adressaati ning viitama makseteenuse pakkujatele. Sihtrühma kirjeldamise osas on oluline ära märkida järgnev. Esiteks ei osuta kõik krediidasutused makseteenuseid, mistõttu ei ole kohane piirduda tegevusluba omavate krediidasutuste loetlemisega, kuivõrd kõigile neile muudatus ei kohaldu. Teiseks ei ole põhimakseteenuste osutajate seletuskirjas käsitlemine käesoleva Eelnõu esemega otseselt seotud ning selle väljatoomine mõjuanalüüsi osas võib jätta eksitava mulje regulatsiooni kitsamast kohaldamisalast, st muudatus ei kohaldu üksnes põhimakseteenuste osutajatele. Finantsinspeksioon märgib informatiivses korras, et Eelnõu seletuskirjas esitatud loetelu põhimakseteenuste osutajatest ei ole ajakohane. Näiteks on loetelus viidatud krediidasutusele, mis enam ei tegutse (AS TBB pank). Siinkohal kordame aga eeltoodut, et sihtrühma kirjelduses ei ole asjakohane põhimakseteenuste osutajaid eraldi välja tuua. Kolmandaks on sihtrühma analüüsis hetkel välja jäänud nii makseteenuse pakkujad, kes ei ole krediidasutused kui ka krediidasutused, kes ei osuta tarbijatele põhimakseteenuseid, vaid osutavad makseteenuseid mitte-tarbijatele. Eeltoodust tulenevalt tuleb Finantsinspeksiooni hinnangul Eelnõu seletuskirjas kirjeldada sihtrühmana kõiki makseteenuse pakkujaid, kelle tegevust kavandatud muudatus mõjutab või tulevikus mõjutada võib.</p>		
8	<p>Eelnõu seletuskirja lk 3 kohaselt: „Euroopa Liidu tasemel on sisuliselt kokku lepitud uus makseteenuse määrus, mis hakkab asendama praegu kehtivat makseteenuste direktiivi 2015/23667. Määrusega tugevdatakse mh makseteenuste turvalisust ning nähakse ette ulatuslikumad pettusevastased meetmed, mis aitavad krediidasutustel kui ka vastavatel ametiasutustel tõhusamalt sekkuda pettuste ennetamisse ja tõkestamisse. Määrus paneb krediidasutustele kohustuse autoriseeritud maksete täitmisest keelduda juhul, kui on alus kahtlustada pettust. Samuti näeb määrus ette andmete vahetamise krediidasutuste vahel ning samuti muude asutustega. Makseteenuste määruse osas jõuti poliitilise kokkuleppeni 2025. aasta novembris. Määrust hakatakse eeldatavalt kohaldama 2028. aasta keskpaigas. Käesolev eelnõu lähtub samast eesmärgist ning loob riigisiseses õiguses vajalikud õiguslikud alused, mis aitavad pettusi tõhusamalt ennetada ja tõkestada. Eesmärk on võimaldada selliste meetmete rakendamist teatud ulatuses juba enne, kui hakkab kehtima uus makseteenuste määrus. Arvestades pettuste jätkuvat kasvu ning nende suur kahju nii isikutele kui ettevõtjatele, on põhjendatud rakendada sarnase sisuga meetmeid võimalikult varakult. Kui uus makseteenuse määrus hakkab kehtima, tuleb lähtuvalt sellest analüüsida ja tõenäoliselt kehtetuks tunnistada need siseriiklikud sätted, mis tulenevad otse eelnimetatud EL määrusest.“</p> <p>Finantsinspeksioon märgib, et Eelnõu seletuskirja praegune sõnastus jätab mulje, et Eelnõu puhul on tegemist makseteenuste määruse sätete ennetähtaegse ülevõtmisega. Arvestades, et määruse lõplik tekst ei ole veel vastu võetud, on mõistetav, et Eelnõu seletuskirjas ei ole võimalik viidata konkreetsetele lõplikele sätetele, kus Eelnõu seletuskirjas mainitud kohustusi või õigusi sätestatakse. Samas võiks Eelnõu seletuskiri selgemalt eristada, millises ulatuses tuginevad kavandatud normid konkreetselt makseteenuste määruse ettepanekule või selle kujunemise käigus saavutatud poliitilistele kokkulepetele ning millises osas on tegemist Eesti-sisese regulatiivse valikuga, mis on kujundatud sarnase eesmärgi saavutamiseks.</p>	Arvestatud	Seletuskirja on täiendatud selgitustega makseteenuste määruse valikute kohta ning seost kõnealuse eelnõuga.

9	<p>Eelnõu seletuskirja lk 5 kohaselt: „VÕS § 724³ uus lõige 4³ – selle kohaselt tuleb välgkreeditkorralduse puhul maksejuhise täitmisest keelduda kooskõlas välgmaksete määrusega. Välgmaksete määruse kohaselt teeb makse saaja makseteenuse pakkuja kümne sekundi jooksul alates maksja makseteenuse pakkuvalt välgkreeditkorralduse maksekäsundi vastuvõtmise ajast maksetehingu summa makse saaja maksekontol kättesaadavaks vääringus, milles makse saaja konto on nomineeritud, ning kinnitab maksja makseteenuse pakkujale maksetehingu lõpuleviimist. See tähendab, et makseteenuse pakkuja peab maksetehingu riskianalüüsi ära tegema kümne sekundi jooksul ning otsustama, kas on vajalik turvameetmete täiendav rakendamine. Juhul, kui maksetehingu riskianalüüsi põhjal selgub, et vajalik on turvameetmete täiendav, siis täidetakse maksejuhise pärast täiendavat kontrolli ning sellisel juhul ei rakendu välgmaksete määruse kümne sekundi nõue. Turvameetmete täiendav rakendamine peab toimuma aga ilma ebamõistliku viivitusega.“ Finantsinspeksioon juhib tähelepanu, et esiteks tuleb selgelt eristada seda, millisel makseteenuse pakkujal saab üldse tekkida küsimus maksejuhise täitmisest keeldumisest. Maksja makseteenuse pakkuja on see, kes võtab maksejuhise vastu, kontrollib selle täitmise eeldusi ning otsustab maksejuhise täitmise üle. Seetõttu saab makse täitmisest keeldumise küsimus tekkida üksnes maksja makseteenuse pakkujal. Makse saaja makseteenuse pakkuja roll algab hetkest, mil kreditkorraldus on talle edastatud. Teiseks tuleb eristada seda, millised ajalised raamid seab välgmaksete määruks maksja makseteenuse pakkujale ning millised saaja makseteenuse pakkujale. Välgmaksete määruks artikli 5a(4) punkti c) kohaselt on saaja makseteenuse pakkuja kohustus kümne sekundi jooksul teha maksesumma kättesaadavaks makse saaja kontol ja kinnitada tehingu lõpuleviimine. Maksja makseteenuse pakkujal on välgmaksete määruse artikli 5a(4) punkti b) kohaselt kohustus saata maksetehing viivitamata makse saaja makseteenuse pakkujale. Käesoleva Eelnõu seletuskirja versiooni tekst jätab ebaselgeks, millistele makseteenuse pakkujatele millised käitumisootused ning õigused või kohustused seatakse. Eeltoodust tulenevalt tuleb Finantsinspeksiooni hinnangul täpsemalt analüüsida, mis on loodava VÕS § 724³ lõike 4³ eesmärk ning kuidas see suhestub lõikega 4¹ ja vastavalt sellele muuta Eelnõu seletuskirja ja/või Eelnõud.</p>	Arvestatud	Eelnõu seletuskirjas on täpsemalt selgitatud, millisel makseteenuse pakkujal ja millal tekib õigus maksejuhise vastuvõtmise edasilükkamiseks.
10	<p>Seletuskirja lk 10-11 kohaselt: „Mõju ulatust on keeruline täpselt hinnata, kuid pigem on see väike, kuna kõnealune õigus puudutab väikest osa kõikidest maksetehingutest, valdav enamus makseid on autoriseeritud ning korrektselt autenditud. Maksejuhise täitmisest keeldumised kõnealusel põhjusel on harvad võrreldes maksetehingute koguarvuga. /.../ Mõju avaldumise sagedust saab pidada väikeseks seetõttu, et maksejuhise täitmisest keeldumine on pigem erandlik ning puudutab väikest osa maksejuhistest. /.../ Muudatus avaldab potentsiaalselt mõju kõikidele makseteenuse kasutajatele, kuid igapäevaselt siiski väikesele osale makseteenuse kasutajatest, kuna enamus makseid on autoriseeritud ning korrektselt autenditud.“ Finantsinspeksioon juhib tähelepanu, et Eelnõu seletuskirja mõjuanalüüsis esineb teatud ebakõlasid. Eelnõuga nähakse makseteenuse pakkujatele ette õigus keelduda autoriseeritud maksejuhise täitmisest, samas kui mõjuanalüüsis hinnatakse muu hulgas autoriseerimata tehingute hulka ja sagedust. Autoriseerimata maksetehingute statistika põhjal ei ole võimalik teha põhjendatud järeldusi nende maksejuhiste kohta, mis on küll autoriseeritud, kuid mille andmine on toimunud pettuse, andmete väärkasutamise või maksja manipuleerimise tulemusel. Samuti ei ole põhjendatud eeldada, et maksejuhise täitmisest keeldumine jääb erandlikuks, sest kavandatud muudatus loob makseteenuse pakkujatele täiendava õigusliku aluse autoriseeritud maksejuhiste täitmisest keeldumiseks. Maksejuhise täitmisest keeldumised on olnud erandlikud just sellepärast, et</p>	Arvestatud	Seletuskirja mõjude osa täiendatud.

	kehtivas õiguses puudus makseteenuse pakkujal õigus keelduda pettuse korral maksejuhise täitmisest. Eelnõus kavandatud muudatused võivad praktikas tõsta oluliselt keeldumiste sagedust võrreldes senise praktikaga. Finantsinspektsiooni hinnangul tuleks seetõttu mõjuanalüüsi täiendada, eelkõige hinnates põhjalikumalt mõju ulatust ja avaldumise sagedust autoriseeritud, kuid pettuse teel tehtud maksete kontekstis.		
11	Eelnõust jääb ebaselgeks ja Eelnõu seletuskirjas ei ole selgitatud, millised on tagajärjed juhul, kui makseteenuse pakkujal on objektiivne põhjendatud kahtlus, et maksetehingu täitmiseks antud nõusolek on saadud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel, kuid makseteenuse pakkuja ei kasuta Eelnõuga antavat õigust maksejuhise täitmisest keelduda ning maksetehing täidetakse. Ebaselgeks jääb, kas ja kuidas sellises olukorras võiks hinnata makseteenuse pakkuja vastutust, sealhulgas kas põhjendatud kahtluse olemasolul võib makse täitmine mõjutada makseteenuse pakkuja vastutust hilisema pettuse korral. Finantsinspektsiooni hinnangul tuleks eeltoodud Eelnõu seletuskirjas kaaluda ja selgitada isegi juhul, kui Eelnõuga makseteenuste pakkujatele sellist vastutust ei teki.	Arvestatud	Eelnõud on vastavalt täiendatud.
Eesti Pangaliit			
1	Olukord tuleb reguleerida maksejuhise kättesaamise ja autoriseerimise hetke kaudu Esitatud eelnõust on välja jäetud regulatiivne mehhanism, mis seob maksejuhise kättesaamise hetke ja autoriseerimise protsessi. Eelnõu reguleerib vaid autoriseeritud maksejuhise poolt, kuid pettuse kahtlusega seotud maksejuhise (tehnilise) autoriseerimise saab lõpule viia alles pärast täiendavate turvameetmete rakendamist. Esmases tagasisides pakkusime välja sõnastuse, mille kohaselt on makseteenuse pakkujal õigus lükata maksejuhise kättesaamine edasi täiendavate turvameetmete rakendamiseks ning maksejuhis loetakse kättesaaduks ning autoriseerituks alles siis, kui makseteenuse pakkuja on lõpetanud täiendavate turvameetmete rakendamise ja on veendunud, et maksejuhis vastab nõuetele: „(4 ¹) Makseteenuse pakkujal on õigus lükata maksejuhise kättesaamine edasi täiendavate turvameetmete rakendamiseks, maksejuhise töötlemiseks vajalike tehniliste ja turvanõuete täitmise kontrolliks, sealhulgas autentimise ja riskipõhiste turvameetmete rakendamiseks ning juhul, kui on põhjendatud alus kahtlustada, et maksejuhist ei ole maksja poolt autoriseeritud, maksjat on manipuleeritud või on autoriseerimine tehtud pettuse teel. Maksejuhis loetakse makseteenuse pakkujale siduvaks, kui makseteenuse pakkuja on lõpetanud täiendavate turvameetmete rakendamise ja maksejuhise töötlemiseks vajalike tehniliste ja turvanõuete täitmise kontrolli ning on veendunud, et maksejuhis vastab käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud nõuetele. (4 ²) Makseteenuse pakkujal on õigus keelduda maksejuhise täitmisest, kui pärast täiendavate turvameetmete rakendamist ei ole olnud objektiivselt võimalik kõrvaldada kahtlust, et maksetehing ei ole maksja poolt autoriseeritud või on autoriseerimine tehtud pettuse teel.“ Meie hinnangul peaks seletuskiri selgelt avama, et luuakse võimalus reageerida nii enne kui ka pärast maksejuhise makseteenuse kasutajalt kättesaamist, kuid enne autoriseerimist, et tagada pankade/makseasutuste võimalus operatiivselt ja põhjendatult reageerida enne rahade edasi liikumist, mis on ka eelnõu eesmärk.	Arvestatud	Eelnõud ja seletuskirja on vastavalt muudetud.
2	Makse loetakse autoriseerituks alles pärast täiendavate turvameetmete rakendamist. Oleme seisukohal, et maksejuhis loetakse PSD2 RTS kontekstis autoriseerituks (tehniliselt) alles pärast maksejuhise osas täiendavate turvameetmete rakendamist. Tegevused pärast PIN2 kinnitamist, sealhulgas täiendavad kontrollimeetmed, moodustavad osa täielikust autoriseerimisprotsessist ning pettuse kahtlus saab maandatud alles siis, kui autoriseerimine on lõppenud. Vajalik on protsess, kus peale PIN2 kinnitamist ja summa debiteerimist: (1) klient saab teate, et makse	Arvestatud	Eelnõud ja seletuskirja on vastavalt muudetud.

	suunatakse täiendavasse kontrolli; (2) rakendatakse täiendav tehniline meede (nt ID-kaardi skännimine, biomeetria vms); (3) kui pettuse kahtlust ei ole kõrvaldatud, peab klient esitama täiendavat infot ning pank võtab kliendiga ühendust; (4) kui pettuse kahtlust ei saa kõrvaldada, keeldub pank makse teostamisest ning raha tagastatakse kliendi kontole. See lähenemine on meie hinnangul kooskõlas PSD2 põhimõtetega, mille kohaselt on autoriseerimine direktiivi keskne mõiste ning põhjendatud pettuse kahtluse välistamine ja turvameetmete rakendamine peaks olema seotud autoriseerimise kehtivusega.		
3	1.3 Kooskõla EL välkmaksete määrusega Maksejuhise kättesaamise hetke reguleerimine läbi autoriseerimisprotsessi tagaks meie hinnangul ka kooskõla EL välkmaksete määrusega. Välkkreeditorralduse puhul tuleks maksejuhise töötlemiseks vajalike tehniliste ja turvanõuete täitmise kontroll ning maksejuhise vastuvõtmisest keeldumine teha kümne sekundi jooksul alates maksekäsundi vastuvõtmise hetkest, nagu näeb ette välkmaksete määrus. See tähendab, et kui autoriseerimisprotsess hõlmab täiendavaid turvameetmeid, ei loeta maksejuhise kättesaaduks enne nende meetmete rakendamist. See on ainus loogiline ja õiguslikult järjepidev lähenemine välkmaksete kontekstis.	Arvestatud	Eelnõud on vastavalt muudetud.
4	Turvameetmete rakendamise aeg Mõistame, et osapooled võivad väljendada muret, et selline regulatsioon võib viia selleni, et pangad hoiavad makseid ebamõistlikult kinni, kuid rõhutame, et seadusandja poolt on võimalik sätestada, et turvameetmeid tuleb rakendada ilma ebamõistliku viivitusega. Täiendavate turvameetmete rakendamise peab olema proportsionaalne ja põhinema objektiivselt põhjendatud kahtlusel. Sama punkti sätestab meie varasemas tagasisides pakutud kahju välistamise punkt: Makseteenuse pakkuja ei vastuta kahju eest, kui turvameetmete täiendava rakendamise tulemusel täidetakse makse hilinemisega, tingimusel, et nimetatud turvameetmete rakendamine viiakse läbi põhjendamatu viivitusega ning rakendamise aluseks on objektiivselt põhjendatud kahtlus. Sama põhimõte peaks olema selgelt sätestatud ka siis, kui regulatsioon puudutab maksejuhise kättesaamise hetke.	Arvestatud	Eelnõud on muudetud ning ette nähtud täiendavate turvameetmete rakendamise aeg.
5	Välkkrediidikorralduste regulatsiooni ebapiisavus Eelnõu uus lõige 4 ³ sätestab, et välkkrediidikorralduse puhul tuleb maksejuhise täitmisest keelduda kooskõlas välkmaksete määrusega ning et makseteenuse pakkuja peab autoriseeritud maksetehingu riskianalüüsi tegema kümne sekundi jooksul ning otsustama, kas on vajalik turvameetmete täiendav rakendamine. Juhul, kui autoriseeritud maksetehingu riskianalüüsi põhjal selgub, et vajalik on turvameetmete täiendav rakendamine, siis täidetakse maksejuhise pärast täiendavat kontrolli ning sellisel juhul ei rakendu välkmaksete määruse kümne sekundi nõue, kuid turvameetmete täiendav rakendamine peab toimuma ebamõistliku viivitusega. Meie hinnangul jääb välkkrediidikorralduste regulatsioon eelnõus ebapiisavaks, sest ei sisalda selget regulatsiooni selle kohta, kuidas toimub välkkrediidikorralduse hilinemisega täitmine olukorras, kus turvameetmete täiendav rakendamine võtab aega kauem kui 10 sekundit. Kuigi seletuskiri mainib, et kümne sekundi nõue sel juhul ei rakendu, puudub selge raamistik selle kohta, millises täiendavas ajavahemikus peab välkkrediidikorraldus täidetama ning millised on mõlema poole (maksja ja saaja makseteenuse pakkuja) täpsed kohustused viivituse korral. Eelnõus ei ole üheselt välja toodud selget regulatsiooni selle kohta, kuidas kooskõlastatakse välkkrediidikorralduse hilinemisega täitmine välkmaksete määruse nõuetega, mis on eelnõu üks alusaktidest. Regulatsiooni ebatäpsus võib tekitada praktilist ebakindlust nii pankade kui makseteenuse kasutajate jaoks. Juhul, kui ministeerium jääb oma esialgselt pakutud sõnastuse juurde, siis palume	Arvestatud	Eelnõu seletuskirjas on täiendavalt selgitatud kooskõla välkmaksete määruse nõuetega. Lähtutud on sealhulgas ka Eesti Pangaliidu varasematest selgitustest (vt punkt)

	eelnõud täiendada selge ja konkreetse regulatsiooniga välgkrediidikorralduste hilinemisega täitmise mehhanismi, sealhulgas mõlema poole makseteenuse pakkuja kohustuste ja vastutuse osas.		
6	Konkreetne viide PSD2 delegeeritud määruse (RTS) riskianalüüsi sättele ei ole eesmärgipärane. Eelnõuga nähakse ette, et makseteenuse pakkuja õigus keelduda autoriseeritud maksejuhise täitmisest seotakse RTS ette nähtud turvameetmete täiendava rakendamisega. RTS artikkel 18 käsitleb tehingu riskianalüüsi ning puudutab olukorda, kus makseteenuse pakkujatele antakse luba mitte kasutada kliendi tugevat autentimist juhul, kui maksja algatab elektroonilise kaugmaksetehingu, mille makseteenuse pakkuja on tehinguseiremehhanismide alusel lugenud väikese riskiga tehinguks. Käesoleval juhul on viide RTS artikli 18 riskianalüüsile ebavajalik. Artikkel 18 on mõeldud SCA rakendamise leevendamiseks, mitte pettuste tõkestamise eesmärgil turvameetmete rakendamise aluse loomiseks. Kui eelnõu esitaja eesmärk on peegeldada vastavaid kriteeriume, siis tuleks viidata neile mitte konkreetsele artiklile osutades, vaid asjakohaste kriteeriumide täpsema loetelu kaudu. Artiklis nimetatud kriteeriumid on järgmised: i) maksja tavapäratud kulutused või käitumismuster; ii) ebatavaline teave maksja seadme/tarkvara kasutamise kohta; iii) pahavaraga nakatumine autentimismenetluse mis tahes seansi kestel iv) makseteenuste osutamise seoses teadaolev petuskeem; v) maksja tavapäratu asukoht; vi) makse saaja kõrge riskitasemega asukoht. Eelnõus on eesmärk anda pankadele alus täiendavate turvameetmete rakendamiseks pettuste tõkestamise eesmärgil. Selleks asjakohaseks sätteks on RTS artikli 2 lõige 1, mille kohaselt peavad makseteenuse pakkujatel turvameetmete rakendamise eesmärgil olema tehinguseiremehhanismid, mis võimaldavad neil avastada autoriseerimata või pettuse teel tehtud maksetehinguid. Seletuskirjale tuleks lisada viide RTS artikli 2 lõike 2 punktile c, mis käsitleb tehinguseire mehhanisme ja petuskeeme. Palume eelnõust eemaldada viited RTS artikli 18 riskianalüüsile (nn SCA erand väikese riskiga tehingutele) ning asendada need asjakohaste viidetega RTS artikli 2 lõike 1 kohastele seiremehhanismidele, mis on pettuste tõkestamise seisukohalt ainus otseselt kohalduv säte.	Avestatud	Seletuskirja on muudetud. Seletuskirjas on täpsemalt selgitatud, et viite eesmärk RTS artiklile 18 on näitlikustada ja üldiselt välja tuua, et mida kõike peavad makseteenuse pakkujad reaalajas tehingu riskianalüüsi käigus hindama. Täiendavate turvameetmete rakendamise osas on tehtud viide RTS artikli 2 lõikele 1.
7	3.1 „Objektiivselt põhjendatud kahtluse“ näitlikustamine Eelnõu § 1 punktiga 1 täiendatakse VÕS § 724 ³ lõigetega 41 -4 3 ning nähakse ette, et makseteenuse pakkuja võib keelduda autoriseeritud maksejuhise täitmisest juhul, kui esineb objektiivselt põhjendatud kahtlus, et maksetehingu täitmiseks antud nõusolek on saadud pettuse teel. Sarnasele mõistele (objektiivselt põhjendatud kahtlus) on viidatud eelnõu § 1 punktis 3, millega täiendatakse VÕS § 7339 lõiget 3 vastutuse piiranguga ning eelnõu § 2, millega täiendatakse KAS §-ga 894 krediidiasutuse õigusega avaldada andmeid. Uus õigus keelduda maksejuhise täitmisest tugineb mõistel „objektiivselt põhjendatud kahtlus“. Eelnõu seletuskirjas on küll viidatud riskiteguritele, mida tehinguseiremehhanismid peaksid arvesse võtma (lk 4 lg 2), riskianalüüsile ja mida selle raames tuleks näiteks hinnata (lk 4 kg 3) ning kahele näitele, milline võiks olla objektiivselt põhjendatud kahtlus (lk 6 lg 3), kuid eelnõu ei defineeri seda mõistet ammendavalt. Praktikas tekib küsimus, millised kriteeriumid peavad olema täidetud, et kahtlust pidada objektiivselt põhjendatuks, milline on makseteenuse pakkuja dokumenteerimiskohustus selles osas ja mille alusel hinnatakse hiljem panga otsuse õiguspärasust (nt kohtus või järelevalves). Kuna vastutus makse hilinemise või täitmata jätmise eest sõltub sama mõiste sisust, võib ebaselge regulatsioon suurendada vaidlusriski nii klientide kui ka järelevalveasutustega. Samuti on eelnõu seletuskirjas KAS § 894 lg 1 juures välja toodud, et pangasaladuse avaldamine ei ole lubatud iga kahtluse korral, vaid juhul kui selleks on objektiivselt põhjendatud alus kahtlustada pettust. See tähendab, et lisaks kliendivaidlustele suureneb	Arvestatud	Seletuskirja on täiendatud selgitusega mida käsitletakse objektiivselt põhjendatud kahtlusena ning toodud näitlik loetelu.

	objektiivselt põhjendatud kahtluse ebamäärasusega ka pangasaladuse jagamise piiride ületamisega seotud risk. Teeme ettepaneku lisada VÕS § 724 ³ lõike 4 ¹ juurde või eelnõu seletuskirja definitsioon, mis moodustab objektiivselt põhjendatud kahtluse. Mõistan, et liiga detailne definitsioon muutuks kiiresti vananenuks, sest pettuseskeemid arenevad kiiresti ning see võib halvata operatiivse reageerimise. Ei ole vaja ammendavat loetelu, vaid raamistust, mis tagaks, et krediidiasutused, järelevalve ja kohtud hindaksid olukordi ühtmoodi. Samuti teeme ettepaneku eelnõu seletuskirjas rõhutada, et krediidiasutus võib tugineda automatiseeritud riskimudelitele ja tehinguseire süsteemidele		
8	3.2 Tähelepanek seletuskirja olevale lõigule „Komisjoni delegeeritud määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt tagavad makseteenuse pakkujad, et tehinguseiremehhanismid võtavad arvesse vähemalt kõiki järgmisi riskipõhiseid tegureid: a) murtud või varastatud autentimisvahendite loetelu; b) iga maksetehingu summa; c) makseteenuste osutamise seoses teada olevad petuskeemid; d) märgid pahavaraga nakatumise kohta autentimismenetluse mis tahes seansi kestel; e) juhul kui juurdepääsuseadme või -tarkvara annab kasutaja käsutusse makseteenuse pakkuja, logid sellise juurdepääsuseadme või -tarkvara kasutamise ning juurdepääsuseadme või -tarkvara tavapäratu kasutamise kohta.“ Punkt „d) märgid pahavaraga nakatumise kohta autentimismenetluse mis tahes seansi kestel; “ on midagi, mida on tehniliselt väga keeruline (kui mitte võimatu) teostada. See tähendaks kogu kliendi seadmes oleva info kogumist, töötlemist ja protsessimist ning seda ei saa teha ei tehniliselt ega ka seadusandluse kontekstis. Teeme ettepaneku sõnastada punkti d asemel: „seadme ja kasutaja infot, sh IP-aadressi ja kogutavat seadmete spetsiifilist infot“.	Arvestatud	Seletuskirja on vastavalt muudetud.

II kooskõlastusring

Finantsinspeksioon

1	Eelnõus kasutatakse läbivalt mõistet „kättesaamise edasilükkamine“. Finantsinspeksiooni hinnangul irdub nimetatud mõiste oluliselt tsiviilõiguse üldisest tahteavalduse kättesaamise loogikast ning võib olla vastuolus tahteavalduse kui õigusinstituudi üldise eesmärgiga. Kuigi seletuskirjas on nimetatud küsimust teatud ulatuses käsitletud, palub Finantsinspeksioon täiendavalt selgitada, kuidas on „kättesaamise edasilükkamise“ mõiste kooskõlas kehtiva tsiviilõigusega. Eelkõige vajab selgitamist, kas tahteavalduse kättesaamist on üldse võimalik edasi lükata, sest tahteavalduse kättesaamine ei ole subjektiivne õigus ega iseseisev toiming, vaid õigusliku tähendusega ajahetk. Samuti palub Finantsinspeksioon kaaluda, kas õiguselguse huvides oleks eelnõus põhjendatud kasutada sõnastust, mis ei keskenduks maksejuhise kättesaamise edasilükkamisele, vaid maksejuhise täitmise edasilükkamisele. Selline sõnastus võiks paremini väljendada regulatsiooni tegelikku eesmärki ning vähendada võimalikke tõlgendamisraskusi seoses kättesaamise instituudi üldiste põhimõtetega.	Arvestatud osaliselt	<p>Lisaturvameetmete rakendamise eesmärgiks peab olema maksetehingu asjaolude kontrollimine. Kõige olulisem on maksejuhise kättesaamise aeg ehk arvelduspäev määratakse sellisel juhul kindlaks pärast lisaturvameetmete rakendamiseks kuluvat aega ja teatud juhtudel loetakse selline maksejuhise kättesaamata maksejuhiseks. Kui maksejuhise loetakse kättesaaduks, siis ei saa selle täitmise viivitada, vaid see on makseteenuse pakkujale siduv ning rakendub T+1 päeva täitmise tähtaeg ning välgmaksete puhul ei või sel juhul üldse lisakontrolle teha ning peab kohe maksejuhise täitmisest keelduma.</p> <p>Makseteenuste direktiiv näeb ette makseteenuse pakkuja vastutuse, kui makse täidetakse valesi või viivitusega. Eelnõu eesmärk on anda makseteenuse pakkujale aega lisaturvameetmete rakendamiseks enne maksejuhise kättesaamist, maksejuhise täitmise aega saab nn „venitada“ üksnes läbi maksejuhise kättesaamise.</p> <p>TsÜS § 69 lõike 2 kohaselt loetakse eemalviibijale tehtud tahteavaldus kättesaaduks, kui see jõuab eemalviibija asukohta ja tahteavalduse saajal on mõistlik võimalus</p>
---	--	----------------------	---

			sellega tutvuda. Ehk et on objektiivselt võimalik tahteavalduse sisuga tutvuda. Maksejuhise saab kättesaaduks lugeda ning seda on võimalik täitma hakata pärast seda, kui on kontrollitud, kas see vastab kõikidele nõuetele. Kui kontrolli tulemusel langeb pettusekahtlus ära, saab asuda maksejuhist täitma.
2	Eelnõus kasutatakse terminit „pettus“ erinevates tähendustes ja erineva ulatusega. VÕS § 724 ⁷ pealkirjas kasutatakse seda katusmõistena, sama paragrahvi lõikes 1 aga ühe iseseisva alusena maksejuhise kättesaamise edasilükkamiseks. Samuti kasutatakse terminit „pettus“ seletuskirjas läbivalt vastava regulatsiooni eesmärgi ja probleemistiku kirjeldamisel. Samas eristatakse eelnõus pettusest ka „andmete väärkasutamist“ ja „maksjaga manipuleerimist“. Finantsinspektsiooni hinnangul võib selline terminikasutus tekitada ebaselgust. Esiteks ei ole üheselt arusaadav, kas „pettus“ on eelnõus käsitatav laia katusmõistena, mis hõlmab ka andmete väärkasutamise ja maksjaga manipuleerimise olukordi, või on tegemist nendest eraldiseisva alusega. Teiseks jääb ebaselgeks, miks on andmete väärkasutamise ja maksjaga manipuleerimise olukordi vaja normitekstis eraldi eristada, kui eelnõus ja seletuskirjas kasutatakse „pettust“ läbivalt laiema üldmõistena	Selgitatud	Eelnõud on muudetud järgmiselt: „§ 724 ⁷ . Lisaturvameetmete rakendamine pettusekahtluse korral (1) Maksja makseteenuse pakkujal on õigus maksejuhise kättesaamine ajutiselt edasi lükata ja rakendada lisaturvameetmeid, kui tal on objektiivselt põhjendatud kahtlus, et: 1) maksejuhist ei ole autoriseerinud maksja või 2) maksejuhise autoriseerimine on toimunud andmete väärkasutamise, maksjaga manipuleerimise <u>või muul pettuslikul teel.</u> Nimetatud paragrahvi lõike 1 punkti 2 on muudetud selliselt, et lisatud on „või muul pettuslikult teel“, mis tähendab, et pettus hõlmab ka andmete väärkasutamist ja maksajaga manipuleerimise olukordi ning ka muid konkreetselt nimetamata võimalikke pettuse liike.
3	Finantsinspektsiooni hinnangul tuleks õigusselguse huvides terminikasutust ühtlustada. Ühe võimalusena võiks kaaluda termini „pettus“ läbivat kasutamist seaduse tekstis ning loobuda eraldi viidetest „andmete väärkasutamisele“ ja „maksjaga manipuleerimisele“. Sellisel juhul tuleks seletuskirjas pettuse mõistet täpsustada ning selgitada, et see hõlmab muu hulgas ka andmete väärkasutamise ja maksjaga manipuleerimise olukordi.	Mitte-arvestatud	Andmete väärkasutamise ja maksjaga manipuleerimise eraldi nimetamine seaduse tasandil aitab paremini tagada sätte suurema õigusselguse, sest üksnes „pettuse“ mõiste kasutamine seaduse tasemel võib jääda liiga üldiseks ja tõlgendamine muutuda liiga avaraks. Seetõttu on põhjendatud peamiste pettuse liikide väljatoomine seaduse tasemel, see aitab tagada ka normi ühetaolist rakendamist ning võimalikku ebamäärasust praktikas, et millised juhtumid nn „pettuseks“ kvalifitseeruvad.
4	Eelnõu § 1 punkt 1 Eelnõu § 1 punktiga 1 täiendatakse VÕS §-i 711 lõiget 1 punktiga 15 ¹ järgmiselt: „15 ¹) maksejuhise täitmise edasilükkamise tingimused tulenevalt käesoleva seaduse §-st 724 ⁷ “; „Finantsinspektsioon teeb ettepaneku muuta Eelnõuga kavandatavat VÕS § 711 lõike 1 punkti 15 ¹ järgmiselt: „15 ¹) maksejuhise täitmise edasilükkamise ja lisaturvameetmete rakendamise tingimused tulenevalt käesoleva seaduse §-st 724 ⁷ “; Eelnõu VÕS § 724 ⁷ lõike 3 kohaselt peab makseteenuse leping sisaldama muu hulgas tingimusi maksja teavitamiseks lisaturvameetmete rakendamisest ja nende rakendamise põhjustest. Finantsinspektsiooni hinnangul on kohane tuua nimetatud nõue VÕS § 711 lõike 1 punkti 15 ¹ alla, kuivõrd VÕS § 711 reguleerib seda teavet, mis tuleb makseteenuse lepingu kohta esitada.	Arvestatud osaliselt	Nimetatud punkti on täiendatud lauseosaga „ja lisaturvameetmete rakendamise“, kuid eelnõus on siiski jäädud „maksejuhise kättesaamise edasilükkamise“ kontseptsiooni juurde ning nimetaud punkt on viidud punktiks 7 ¹ , kuna punkt 7 käsitleb maksejuhise täitmise maksimaalse tähtaja kohta info avaldamist ning maksejuhise kättesaamise edasilükkamine seondub ka eelnevalt nimetatuga.

5	<p>Eelnõu § 1 punkt 2 Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse VÕS §-i 724⁷ lõikega 3 järgmiselt: „(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul peab makseteenuse leping sisaldama muu hulgas tingimusi maksja teavitamiseks lisaturvameetmete rakendamisest ja nende rakendamise põhjustest enne rakendamist või viivitamata pärast seda. Makseteenuse pakkuja ei pea maksjale lisaturvameetmete rakendamise põhjusi teatama, kui teabe edastamine on vastuolus objektiivselt põhjendatud turvakaalutlusega või ei ole muul seaduses sätestatud põhjusel lubatud.“</p> <p>Finantsinspeksioon teeb ettepaneku muuta Eelnõuga kavandatavat VÕS § 724⁷ lõiget 3 järgmiselt: „(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul on makseteenuse pakkuja kohustatud maksjat teavitama lisaturvameetmete rakendamisest ja nende rakendamise põhjustest enne rakendamist või viivitamata pärast seda. Makseteenuse pakkuja ei pea maksjale lisaturvameetmete rakendamise põhjusi teatama, kui teabe edastamine on vastuolus objektiivselt põhjendatud turvakaalutlusega või ei ole muul seaduses sätestatud põhjusel lubatud.“</p> <p>Finantsinspeksiooni hinnangul on põhjendatud sätestada käesolevas sättes makseteenuse pakkuja selgesõnaline kohustus maksjat teavitada lisaturvameetmete rakendamisest ja nende põhjustest. Käesoleva ning eelneva ettepanekuga kehtestatakse seega lepingus tingimuste esitamise kohustus VÕS § 711 lõike 1 punktiga 151 ning maksja teavitamise kohustus VÕS § 724⁷ lõikega 3.</p>	Arvestatud	Lõike sõnastust on vastavalt ettepanekule muudetud.
6	<p>Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse VÕS §-i 724⁷ lõikega 4 järgmiselt: „(4) Kui maksja makseteenuse pakkuja lükkab maksejuhise kättesaamise lisaturvameetmete rakendamiseks edasi, loetakse maksejuhise makseteenuse pakkuja poolt kättesaaduks käesoleva seaduse § 724² tähenduses hetkest, kui makseteenuse pakkuja on lõpetanud nende turvameetmete rakendamise ja on veendunud, et maksejuhise ei ole autoriseeritud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel. Nimetatud tingimuste täitmise korral on maksja makseteenuse pakkujal kohustus saata maksetehing viivitamata makse saaja makseteenuse pakkujale.“</p> <p>Finantsinspeksioon teeb ettepaneku muuta Eelnõuga kavandatavat VÕS § 724⁷ lõiget 4 järgmiselt: „(4) Kui maksja makseteenuse pakkuja lükkab maksejuhise kättesaamise lisaturvameetmete rakendamiseks edasi, loetakse maksejuhise makseteenuse pakkuja poolt kättesaaduks käesoleva seaduse § 724² tähenduses hetkest, kui makseteenuse pakkuja on lõpetanud nende turvameetmete rakendamise ja on veendunud, et maksejuhise on autoriseerinud maksja ja maksejuhise ei ole autoriseeritud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel. Nimetatud tingimuste täitmise korral on maksja makseteenuse pakkujal kohustus saata maksetehing viivitamata makse saaja makseteenuse pakkujale.“</p> <p>Finantsinspeksiooni hinnangul tuleks võtta arvesse nii asjaolu, et maksejuhise peab olema autoriseeritud maksja poolt kui ka asjaolu, et maksejuhise ei ole autoriseeritud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel (s.o mõlemat VÕS § 724⁷ lõike 1 alapunkti), mistõttu tuleks Eelnõuga kavandatavat VÕS § 724⁷ lõiget 4 vastavalt täiendada.</p>	Arvestatud	Lõike sõnastust on vastavalt ettepanekule muudetud.
7	<p>Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse VÕS §-i 724⁷ lõikega 5 järgmiselt: „(5) Maksja makseteenuse pakkuja ei või maksejuhise lisaturvameetmete rakendamiseks edasi lükata kauemaks, kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asjaolu väljaselgitamiseks on mõistlikult vajalik. Võimaluse korral peab maksja makseteenuse pakkuja lähtuma eelkõige käesoleva seaduse §-s 728 sätestatud tähtaegadest.“</p> <p>Finantsinspeksioon teeb ettepaneku muuta Eelnõuga kavandatavat VÕS § 724⁷ lõiget 5 järgmiselt: „(5) Maksja makseteenuse pakkuja ei või maksejuhise kättesaamist lisaturvameetmete rakendamiseks edasi lükata kauemaks, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kahtluse kõrvaldamiseks on mõistlikult vajalik. Võimaluse korral peab maksja makseteenuse pakkuja lähtuma eelkõige käesoleva seaduse §-s 728 sätestatud tähtaegadest.“</p>	Arvestatud	Lõike sõnastust on vastavalt ettepanekule muudetud.

	<p>Antud säte viitab maksejuhise edasi lükkamisele, kuid Eelnõuga kavandatud VÕS § 724⁷ reguleerib maksejuhise kättesaamise edasi lükkamist. VÕS § 724⁷ lõike 5 sõnastust tuleks seega muuta, et see oleks kooskõlas sama paragrahvi teiste lõigetega. Lisaks viidatakse VÕS § 724⁷ lõikes 5 „käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asjaolu väljaselgitamisele“, kuid VÕS § 724⁷ lõikes 4 ei ole ühte konkreetset „asjaolu“ selgelt määratletud. Finantsinspeksioon teeb seetõttu ettepaneku lõike 5 sõnastust täpsustada, näiteks viidata „lõikes 1 nimetatud kahtluse kõrvaldamisele“.</p>		
8	<p>Eelnõu § 1 punkt 2 Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse VÕS §-i 724⁷ lõikega 6 järgmiselt: „(6) Maksja makseteenuse pakkujal on õigus keelduda maksejuhise täitmisest, kui pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lisaturvameetmete rakendamist ei ole olnud objektiivselt võimalik kõrvaldada kahtlust, et maksejuhise on autoriseeritud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel.“ Finantsinspeksioon teeb ettepaneku muuta Eelnõuga kavandatavat VÕS § 724⁷ lõiget 6 järgmiselt: „(6) Maksja makseteenuse pakkujal on õigus keelduda maksejuhise täitmisest, kui pärast lisaturvameetmete rakendamist ei ole olnud objektiivselt võimalik kõrvaldada kahtlust, et maksejuhise ei ole autoriseerinud maksja või maksejuhise on autoriseeritud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel.“ VÕS § 724⁷ lõikes 6 viidatakse „lõikes 1 sätestatud lisaturvameetmete rakendamisele“. Selline viide võib tekitada ebaselgust, kuivõrd VÕS § 724⁷ lõikes 1 ei ole lisaturvameetmete loetelu ega täpsemat sisu sätestatud. Lõikes 1 nähakse ette üksnes alus maksejuhise kättesaamise ajutiseks edasilükkamiseks ja lisaturvameetmete rakendamiseks. Praegune sõnastus jätab eksliku mulje, et lõige 1 sisaldab lisaturvameetmete kataloogi või määratleb nende meetmete sisu. Finantsinspeksiooni hinnangul oleks õigusselguse huvides täpsem viidata üksnes „lisaturvameetmete rakendamisele“, nagu on seda tehtud ka VÕS § 724⁷ lõigetes 3-5. Lisaks nagu ka käesoleva tagasiside varasemas punktis välja toodud, tuleb Finantsinspeksiooni hinnangul võtta arvesse nii asjaolu, et maksejuhise peab olema autoriseeritud maksja poolt kui ka asjaolu, et maksejuhise ei ole autoriseeritud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel (s.o mõlemat VÕS § 724⁷ lõike 1 alapunkti), mistõttu tuleks Eelnõuga kavandatavat VÕS § 724⁷ lõiget 6 vastavalt täiendada.</p>	Arvestatud	Lõike sõnastust on vastavalt ettepanekule muudetud.
9	<p>Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse VÕS §-i 724⁷ lõikega 7 järgmiselt: „(7) Kui maksejuhise täitmine viibib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud lisaturvameetmete rakendamise tõttu, hakkab käesoleva seaduse §-s 728 sätestatud maksejuhise täitmise tähtaeg kulgema arvates maksejuhise kättesaamisest käesoleva paragrahvi lõike 4 tähenduses.“ Finantsinspeksioon teeb ettepaneku muuta Eelnõuga kavandatavat VÕS § 724⁷ lõiget 7 järgmiselt: „(7) Kui maksejuhise täitmine viibib lisaturvameetmete rakendamise tõttu, hakkab käesoleva seaduse §-s 728 sätestatud maksejuhise täitmise tähtaeg kulgema arvates maksejuhise kättesaamisest käesoleva paragrahvi lõike 4 tähenduses.“ Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse VÕS §-i 724⁷ lõikega 8 järgmiselt: „(8) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lisaturvameetmete rakendamise tulemusel täidetakse makse hilinemisega, kohaldatakse makse täitmisele käesoleva seaduse § 733³ lõigetes 41 ja 42 sätestatud.“ Finantsinspeksioon teeb ettepaneku muuta Eelnõuga kavandatavat VÕS § 724⁷ lõiget 8 järgmiselt: „(8) Kui lisaturvameetmete rakendamise tulemusel täidetakse makse hilinemisega, kohaldatakse makse täitmisele käesoleva seaduse § 733³ lõigetes 41 ja 42 sätestatud.“ Nagu ka VÕS § 724⁷ lõikes 6 (vt eelmine tähelepanek), viidatakse lõigete 7 ja 8 sõnastuses vastavalt „lõikes 1 sätestatud lisaturvameetmete rakendamisele“ ning „lõikes 1 nimetatud lisaturvameetmete rakendamisele“. Selline viide võib tekitada ebaselgust, kuivõrd VÕS § 724⁷ lõikes 1 ei ole</p>	Arvestatud	Lõigete sõnastust on vastavalt ettepanekule muudetud.

	lisaturvameetmete loetelu ega täpsemat sisu sätestatud. Lõikes 1 nähakse ette üksnes alus maksejuhise kättesaamise ajutiseks edasilükkamiseks ja lisaturvameetmete rakendamiseks. Praegune sõnastus jätab eksliku mulje, et lõige 1 sisaldab lisaturvameetmete kataloogi või määratleb nende meetmete sisu. Finantsinspeksiooni hinnangul oleks õigusselguse huvides täpsem viidata üksnes „lisaturvameetmete“, nagu on seda tehtud ka VÕS § 724 ⁷ lõigetes 3-5.		
10	Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse VÕS §-i 724 ⁷ lõikega 9 järgmiselt: „(9) Makseteenuse leping võib sisaldada tingimust, mille kohaselt selleks, et rakendada lisaturvameetmeid ja lükata edasi maksejuhise kättesaamist, ei või maksja nõuda maksja makseteenuse pakkujalt kahju hüvitamist. Hüvitist ei või nõuda tingimusel, et nimetatud turvameetmeid on rakendatud ebamõistliku viivitusega ning nende rakendamine põhineb objektiivselt põhjendatud kahtlusel, et maksejuhise autoriseerimiseks antud nõusolek ei ole saadud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel. See lepingutingimus ei välista ega piira maksja õigust esitada muu nõue muul alusel.“ Finantsinspeksioon teeb ettepaneku muuta Eelnõuga kavandatavat VÕS § 724 ⁷ lõiget 9 järgmiselt: „(9) Makseteenuse pakkuja ei vastuta kahju eest, kui lisaturvameetmeid on rakendatud ebamõistliku viivitusega ning nende rakendamine põhineb objektiivselt põhjendatud kahtlusel, et maksejuhise ei ole autoriseerinud maksja või maksejuhise autoriseerimiseks antud nõusolek on saadud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel. See ei välista ega piira maksja õigust esitada muu nõue muul alusel.“ Finantsinspeksiooni hinnangul ei ole antud säte sellisel kujul sobiv. Esiteks ei ole võlaõigusseaduses vaja anda makseteenuse pakkuja volitust, mille alusel saaks ta makseteenuse lepingus välistada kahju hüvitamise nõude esitamist, kuivõrd lepinguvabaduse põhimõttest tulenevalt on pooltel võimalik kokku leppida tingimustes ulatuses, mida seadus ei piira. Teiseks on Eelnõu seletuskirja (lk 19-20) selgituste kohaselt kõnesoleva sätte eesmärk välistada makseteenuse pakkuja vastutus lisaturvameetmete rakendamisest tingitud makse täitmise hilinemise eest olukorras, kus meetmeid rakendatakse ebamõistliku viivitusega ning objektiivselt põhjendatud kahtluse alusel. Seega tuleks säte üles ehitada nii, et seadus määrab, millistel tingimustel makseteenuse pakkuja ei vastuta. Selles osas on Finantsinspeksioon teinud ettepaneku muuta lõike 9 sõnastust ülaltoodul viisil. Täiendavalt märgib Finantsinspeksioon, et Eelnõu seletuskirja kohaselt on sätte fookus kahju hüvitamisel olukorras, kus maksejuhise täidetakse hiljem ning selle tõttu tekib viivitusest maksjale kahju. Samas ei ole Eelnõu ega seletuskirja tasandil selgelt käsitletud, kas sätte eesmärk on reguleerida ka olukordi, kus makseteenuse pakkuja keeldub maksejuhise täitmisest VÕS § 724 ⁷ lõike 6 alusel ning sellest tekib maksjale kahju (nt tehingu ärajäämise tõttu). Kuigi seletuskirja kohaselt on eesmärk hilinenud makse osas kahju hüvitamise vastutuse reguleerimine, siis Eelnõu VÕS § 724 ⁷ lõike 9 sõnastus ei erista selgelt kahju tekkimise erinevaid aluseid (hilinenud täitmine vs täitmisest keeldumine), mistõttu ei ole üheselt arusaadav, millises ulatuses vastutuse piiramist on soovitud seadusega sätestada. Finantsinspeksioon soovib seetõttu hinnata, kas sätte ja seletuskirja sõnastust on vaja täpsustada vastutuse ulatuses osas, et tagada regulatsiooni ühemõtteline kohaldamine. Lisaks nagu ka käesoleva tagasiside varasemas punktis välja toodud, tuleb Finantsinspeksiooni hinnangul võtta arvesse nii asjaolu, et maksejuhise peab olema autoriseeritud maksja poolt kui ka asjaolu, et maksejuhise ei ole autoriseeritud andmete väärkasutamise, pettuse või maksjaga manipuleerimise teel (s.o mõlemat VÕS § 724 ⁷ lõike 1 alapunkti), mistõttu tuleks Eelnõuga kavandatavat VÕS § 724 ⁷ lõiget 9 vastavalt täiendada ka selles aspektis.	Arvestatud	Eelnõud on muudetud ning makseteenuse pakkuja vastutuse piiramise regulatsioon on kehtestatud seaduse tasemel, mitte lepinguga eraldi kokku lepitava küsimusena.
11	Eelnõu § 2 punkt 1 Eelnõu § 2 punktiga 1 täiendatakse KAS §-i 88 lõike 3 punkti 1 pärast tekstiosa „käesolevas paragrahvis“ tekstiosaga „või käesoleva seaduse §-s § 89 ^{4c} “ Sätte sõnastuses esineb	Arvestatud	Ebatäpsus parandatud.

	normitehniline viga paragrahvi tähise korduse tõttu. Õige on viidata „käesoleva seaduse §-s 894“.		
12	Eelnõu § 2 punkt 2 Eelnõu § 2 punktiga 2 täiendatakse KAS §-i 89 ⁴ lõikega 3 järgmiselt: „(3) Krediidiasutusel on õigus Riigi Infosüsteemi Ametile avaldada küberturvalisuse seaduse § 5 lõike 3 punktis 3 nimetatud ülesannete täitmise eesmärgil käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 5 ja 6 sätestatud andmeid ja teavet.“ Juhime tähelepanu, et Eelnõu varasemas versioonis oli ette nähtud krediidiasutustele õigus avaldada RIA-le andmeid ja teavet ka seadme, makseinstrumendi või turvaelementide kohta. Käesolevas Eelnõu versioonis on KAS § 89 ⁴ lõike 2 loetelu ümber struktureeritud ning varasem üks punkt, mis sisaldas sealhulgas nimetatud andmeid, on jaotatud kaheks eraldi punktiks (varasem punkt 5 sisaldub Eelnõu viimases versioonis punktides 4 ja 5). Eelnõu seletuskirja (lk 24) kohaselt on välistatud üksnes punktides 1-3 loetletud andmete avaldamine RIA-le. Juhul kui seadme, makseinstrumendi ja turvaelementidega seotud andmete ja teabe (nimetatud punktis 4) välja jätmine lõike 3 sõnastusest ei olnud taotluslik, tuleks Eelnõuga kavandatavat KAS § 89 ⁴ lõiget 3 vastavalt täiendada.	Arvestatud	Nimetatud lõiget on täiendatud ka andmetega: kasutatud seadme, makseinstrumendi või turvaelementide kohta.
13	Eelnõuga sätestatakse makseteenuse pakkuja kohustus teavitada maksjat lisaturvameetmete rakendamisest ja nende rakendamise põhjustest enne nende rakendamist või viivitamata pärast seda. Finantsinspeksioon teeb ettepaneku analüüsida, kas lisaks tuleks sätestada makseteenuse pakkuja kohustus teavitada maksjat ka VÕS § 724 ⁷ lõikes 6 kirjeldatud juhul maksejuhise täitmisest keeldumisest ning keeldumise asjaoludest ja põhjustest. Kehtiv õigus reguleerib maksejuhise täitmisest keeldumise põhjuste teavitamist VÕS §-is 724 ³ . Tuleks seega hinnata, kas ja millises ulatuses on VÕS § 724 ³ kohaldatav ka kavandatava VÕS § 724 ⁷ kontekstis, arvestades seejuures, et kõik VÕS § 724 ³ lõiked ei pruugi pettusekahtluse olukordadele sobida. Õiguselguse huvides tuleks kaaluda, kas viidata VÕS §-is 724 ⁷ §-i 724 ³ asjakohastele sätetele (vajaduse korral täpsustatud lõigete tasandil) või sätestada eraldi teavitamiskohustus VÕS §-is 724 ³ .	Arvestatud	Eelnõu on täiendatud ning VÕS-i lisatava § 724 ⁷ lõikesse 3 on lisatud kohustus teavitada maksjat ka maksejuhise täitmisest keeldumise korra. Muudetud sätte sõnastus: Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul on makseteenuse pakkuja kohustatud maksjat teavitama lisaturvameetmete rakendamisest ja selle põhjustest enne nende rakendamist või viivitamata pärast seda <u>ning asjakohasel juhul käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel maksejuhise täitmisest keeldumise põhjused.</u> Makseteenuse pakkuja ei pea maksjale lisaturvameetmete rakendamise <u>ega maksejuhise täitmisest keeldumise põhjusi teatama</u> , kui teabe edastamine on vastuolus objektiivselt põhjendatud turvakaalutlusega või ei ole muul seaduses sätestatud põhjusel lubatud.